

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.II.20.395/2022/4.

A felperes:

(felperes neve) ((lakcím).)

A felperes képviselője:

dr. Pintér Zoltán Aurél ügyvéd (ügyvéd címe.)

Az alperes:

(alperes neve) ((cím).)

Az alperes képviselője:

dr. Vincze Gyula ügyvéd ((ügyvéd címe))

A per tárgya:

személyiségvédelmi igény érvényesítése

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Kecskeméti Törvényszék 3.P.20.077/2021/38.

A fellebbezést benyújtó fél:

alperes, 3.P.20.077/2021/40.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit megváltoztatja és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 565.150 (ötszázhatvanötezer-egyszázötven) forint elsőfokú perköltséget.

Mellózi az alperest elsőfokú eljárási illeték megfizetésére kötelező rendelkezést.

A felperes által fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 36.000 (harminchatezer) forintra felemeli, egyben kötelezi, hogy fizessen meg 48.000 (negyvennyolcezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Az elsőfokú és fellebbezési eljárási illetéket az esedékesség napjáig kell megfizetni az államnak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételei számlájára.

Az illetékfizetési kötelezettség az e határozat meghozatalát követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A tényállás

[1] A felek a 2019. évi önkormányzati választásokon a (település neve)i Többség tagjaiként indultak, majd az alperes a választásokat követően kilépett a csoportból, és független képviselőként vesz részt (település neve) Megyei Jogú Város közgyűlésének (a továbbiakban: közgyűlés) munkájában. A felperes a város alpolgármestere.

[2] A felperes 2008-ban szerzett elsőfokú jogi asszisztensi szakképesítést a (település 2. neve)i Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar, valamint a (település neve)i (P.) Rt. Közgazdasági Szakközépiskola között létrejött megállapodás alapján a (település neve)i (P.) Rt. által szervezett négy féléves szakképzés keretében.

[3] A (település neve)i Többség választásokat megelőzően kiadott választási kiadványa szerint a felperes végzettsége „elsőfokú jogsegéd”. A felperes az egyik facebook oldalán ((felperes neve) /megye jelölése/ megyei Demokratikus Koalíció 1.Vk. elnöke, (település neve) Megyei Jogú Város Alpolgármestere) jogi asszisztens ((település 2. neve)i Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar) tanulmányokat tüntetett fel. Részletes bejegyzése elsőfokú jogi asszisztens megnevezést tartalmazott, tanulmányai befejezésének időpontjaként 2008. évet tüntette fel azzal, hogy a képzés. A bejegyzés szerint a képzés a (település 2. neve)i Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar (a továbbiakban: (X) ÁJK) és a (P.) Zrt. közötti akkreditációban folyt. A felperes egy másik facebook oldalán aktuális képzésként elsőfokú jogi asszisztens képzést jelölt meg.

[4] Az alperes a felperes tanulmányaira vonatkozó fenti adatok ismeretében a közgyűlés 2020. október 29-i nyílt ülésén felszólalva előadta, hogy a (település neve)i Többség tagjait bemutató reklámújságban a felperes neve alatt olvasható elsőfokú jogsegéd képzettség Magyarországon nem létezik, míg hivatalos facebook oldala szerint a (X) ÁJK hallgatója elsőfokú jogi asszisztens szakon és ez a képzés folyamatban van. Utalt arra, hogy a (település neve)i televízióban sugárzott (műsor címe) című műsorban elhangzottak szerint a felperes a négy féléves elsőfokú jogi asszisztens képzést befejezte, amire nem történhetett 2020-ban, ha ahhoz 2019-ben még hozzá sem kezdett. Állította, a (X) ÁJK tájékoztatása szerint a felperes nem szerepel a NEPTUN rendszerben és más területen sem található róla információ. Ezzel összefüggésben a közgyűlésen a következő kérdést intézte a felpereshez: „(felperes neve) alpolgármester rendelkezik ezzel a képesítéssel, avagy nem? Be tudja-e mutatni, az ezt

igazoló dokumentumot?”. A felperes ekkor arra kérte az alperest, hogy az irodájában tekintse meg bizonyítványai másolatát. Az alperes az invitálásnak nem tett eleget. Közölte, hogy a felperes hazudik és ezt maga is tudja.

[5] A közgyűlést követően az (internetes oldal neve) portálon az alperes fenti kérdésével kapcsolatban elhangzottakat kommentáló bejegyzés jelent meg. Az alperes a (település neve dolgai) facebook csoportban 2020. október 30-án az alábbiakat tette közzé: „Közgyűlés után odajött hozzám, invitált az irodájába. Nem mentem, megmondtam, tudom, hogy hazudik és ezt ő is tudja. Tudom, hogy soha nem járt a (X)-re, talán még (település 2. neve)ett sem. Erre elkezdett magyarázkodni, hogy nem a (X), hanem annak egy akkreditációja, meg bla bla bla. 2019 őszén készült az SZT választási újságja, akkor még szó sem volt (település 2. neve)ről, meg felsőfokú tanulmányokról. Azért került az újságba az, hogy „felsőfokú jogsegéd”, mert a börtönőr iskolában tanulták a fogvatartottak és a foglárók jogait. Íme egy link, amely bizonyítja, OKJ képzésben négy félév (két teljes év) a képzési idő. Nos, ez is bizonyítja, hazudott az alpolgármester a végzettségét illetően! Hazug alpolgármesterre meg nincs szüksége (település neve)nak. Jobb lenne, ha (felperes neve) szép csendben lemondana!”. Az alperes képviselői oldalán és (település neve) Város Fejlődésért Egyesület közösségi oldalán Szomorú vasárnap! címszó alatt „magának felsőfokú iskolai végzettséget hazudó (felperes neve)ként” illetve a felperest, magán facebook oldalán pedig „hazudós (felperes neve)nak” nevezte. Az alperes által létrehozott (település neve)i „nagyon Demokratikus Ellenzék” oldalon több bejegyzés is megjelent arra vonatkozóan, hogy a felperes hazudott, melyik intézményben szerezte képzettségét, továbbá hogy felsőfokú jogi asszisztens. E bejegyzések mellett az alperes neve nem szerepelt (Hazug ember és a sánta kutya esete (felperes neve) még nem tisztázta magát; Elúszni látszik az alpolgármesterség? Lebukott a hazudós alpolgármester).

A kereset és az alperes védekezése

[6] A felperes módosított keresetében kérte megállapítani, hogy felsőfokú jogi asszisztensi szakképzettséget szerzett a (település 2. neve)i Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kara által akkreditált (település neve)i (P.) Rt. Közgazdasági Szakközépiskolában 2008. június 28-án (település neve)on (*I. kereseti kérelem*).

[7] Kérte annak megállapítását, hogy az alperes (település neve) Megyei Jogú Város 2020. október 29-i rendes közgyűlésén elhangzott felszólalásában megsértette a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy minden ténybeli alapot mellőző körülményre hivatkozással, rosszhiszeműen kétségbe vonta felsőfokú jogi asszisztensi szakképzettségét, személyes adatai körébe sorolt tényt hamis színben tüntetett fel (*II. kereseti kérelem*).

[8] Kérte megállapítani azt is, hogy az alperes megsértette a becsülethez fűződő személyiségi jogát azzal, amilyen verbalitással a közgyűlésen történeteket interpretálta, majd azt követően azáltal, hogy saját neve alatt, illetve neve feltüntetése nélkül az érdekkörébe tartozó facebook közösségi oldalakon személyiségét minden ténybeli alapot nélkülöző sértő módon, szakadatlanul hazugnak minősítette iskolai végzettségét illetően, ezáltal társadalmi megítélését hátrányosan befolyásoló, kifejezőmódjában személyét indokolatlanul sértő véleménynyilvánítást tett (*III. kereseti kérelem*).

[9] Kérte az alperest eltiltani az iskolai végzettségével kapcsolatban a jóhírnevét és a becsületét sértő magatartás tanúsításától (*IV. kereseti kérelem*).

[10] Kérte kötelezni továbbá arra, hogy az ítélet rendelkező részének jogsértés megállapítására, valamint a jogsértéstől való jövőbeni eltiltására vonatkozó részét négy egymást követő rendes közgyűlésen ismertesse a jogsértés megvalósulása szerinti

kommunikációs és egyéb feltételek mellett, bocsánatkérésével kiegészítve. Ugyancsak bocsánatkérő nyilatkozat közzétételére kérte kötelezni az i(település neve), a (település neve dolgai) és a (település neve)i „nagyon Demokratikus Ellenzék”, valamint (település neve) Város Fejlődéséért Egyesület közösségi portáljain (*V. kereseti kérelem*).

[11] Mindezekon felül 600.000 forint sérelemdíjban kérte marasztalni az alperest (*VI. kereseti kérelem*).

[12] Keresete jogalapjaként a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42. § (1) bekezdését, 2:45. § (1) és (2) bekezdésére, 2:44. §-át, 2:51. § a) - c) pontjait, valamint 2:52. § (1) bekezdését jelölte meg.

[13] Álláspontja szerint a megállapítási kereset (I. kereseti kérelem) feltétele fennáll, mert tanulói jogviszonyban szerzett szakképesítést, az alperes ennek tényét vitatta, amely miatt a hátrányos társadalmi megítélés érte. Tény, hogy felsőfokú jogi asszisztens végzettséggel rendelkezik, azt pedig sosem állította, hogy a (X) ÁJK hallgatója volt. Véleménye szerint az alperes mindenkit megtévesztett azzal, hogy a közgyűlésen az alperes kétségbe vonta, akkreditációs képzés keretében felsőfokú jogi asszisztensi szaktanfolyamot végzett. Kiemelte: nem volt hajlandó megtekinteni az ezt igazoló okiratokat, utóbb ennek ellenére különböző közösségi portálokon tett bejegyzéseiben az iskolai végzettségét illetően hazugsággal vádolta, majd a köztük kialakult vitát mások is interpretálták. Érvelése szerint az alperes a közgyűlésen elhangzott kijelentéseivel kétségtelen tényt tüntetett fel hamis színben, megsértve a jóhírnevét, azzal pedig, hogy a tanulmányaival összefüggésben őt folyamatosan hazugnak nevezte, a becsületéhez fűződő személyiségi joga sérült. Úgy vélte, az alperes kijelentései nem vonhatók a véleménynyilvánítás körébe és nem politikai vita kapcsán hangzottak el. Tényként állította ugyanis, hogy a megjelölt végzettséggel nem rendelkezik, ezért alkalmatlan közjogi beosztása ellátására. Hangsúlyozta, sosem állított mást, minthogy felsőfokú jogi asszisztensi végzettsége van, amit akkreditált képzés keretében szerzett. A sérelemdíj meghatározásánál a jogsértés tárgyi súlyát, ismétlődő jellegét és az alperes felróhatóságát kérte értékelni.

[14] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

[15] Megítélése szerint a megállapítási keresetnek a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 172. § (3) bekezdésében foglalt feltételei nem állnak fenn. Álláspontja az volt, hogy a felperes jogi asszisztensi szakképesítéssel rendelkezik. Hangsúlyozta, a rendelkezésére álló információk és a felperestől származó közlések alapján kérdőjelezte meg, hogy a felperes „felsőfokú jogsegéd”, illetve felsőfokú jogi asszisztens képzettségű, illetőleg hallgatója volt a (X) ÁJK-nak. A felperes maga tett a képzettségét illetően egymásnak ellentmondó nyilatkozatokat, ami azt igazolja, hogy nem mondott igazat, vagyis az alperesi tényállítások valóságok, a terhére jogsértés nem állapítható meg (35. számú jegyzőkönyv). Ugyanakkor hivatkozott arra is, hogy kifogásolt közlései politikai véleménynyilvánításnak minősülnek, közérdekű vitában kifejtett álláspontját tükrözik, a (műsor címe)ek szabad vitatásával függenek össze, nem indokolatlanul bántóak, sértőek, ezért azokat a felperesnek mint közszereplőnek tűrnie kell. Úgy vélte, az alpolgármester iskolai végzettsége közéleti kérdés, közéleti vita tárgyát képezheti. Okfejtése szerint a szabad véleménynyilvánítás részeként értékelhetők a közgyűlésen történtek interpretálásai, továbbá a különböző facebook bejegyzések. Rámutatott, közöttük politikai vita zajlott, amelyben a közszereplők jellemzően sarkosan fogalmaznak, és gyakran használják azt a kifejezést, hogy vitapartnerük „hazudik”. Az pedig a politikai vita része, hogy a közszereplők a politikai vitában egymás kijelentéseit valótlannak tartják, a másikat hazugnak nevezik. Hangsúlyozta, a kérdés jogától és a kétkedéstől nem tiltható el, a facebook bejegyzések pedig nem becsületsértőek. Vitatta, hogy a felperes által megjelölt, személyes profilját nem tartalmazó bejegyzések tőle származnak, ezért – véleménye szerint – azok tartalmáért nem felel. Jogsértés

hiányában alaptalannak tartotta a felperes sérelemdíj iránti igényét. E jogkövetkezmény kapcsán utalt arra is, hogy a felperes részéről több ízben érték szóban és írásban a perbelinél lényegesen súlyosabb támadások.

Az elsőfokú bíróság ítélete és indokai

[16] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy „az alperes a (település neve dolgai), a (település neve) város Fejlődéséért Egyesület és a (település neve)i "nagyon Demokratikus Ellenzék" közösségi oldalain tett bejegyzéseivel megsértette a felperes becsülethez való személyiségi jogát azzal, hogy a felperest hazugsággal vádolva azt állította, hogy a felperes a (település neve)i (P.) Rt. Közgazdasági Szakközépiskola által a (település 2. neve)i Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karával kötött megállapodás alapján szervezett képzés keretében nem szerzett felsőfokú jogi asszisztensi szakképesítést. Megsértette a felperes becsülethez való személyiségi jogát továbbá azzal, hogy hazugsággal vádolva azt állította, hogy a felperes állítása szerint a (település 2. neve)i Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának hallgatója volt és felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkezik, ezzel szemben a valóság az, hogy a felperes állítása az volt, hogy a (település neve)i (P.) Rt. Közgazdasági Szakközépiskola által szervezett akkreditált képzésen felsőfokú jogi asszisztensi képesítést szerzett.” Eltiltotta az alperest e körben a további becsületsértést megvalósító magatartástól. Kötelezte, hogy 30 napon belül adjon elégtételt a felperesnek a (település neve dolgai), a (település neve) Város Fejlődéséért Egyesület és a (település neve)i "nagyon Demokratikus Ellenzék" közösségi oldalán bocsánatkérés formájában akként, hogy az ítélet rendelkező részének a jogsértés megállapítására vonatkozó részét tegye közzé. Ezen felül 400 000 Ft sérelemdíjban marasztalta. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A felperest 14 400 Ft, az alperest 21 600 Ft eljárási illeték megfizetésére kötelezte az állam javára. Megállapította, hogy egyik peres fél sem köteles perköltség viselésére.

[17] A felperes megállapítás iránti, *I. számú kereseti kérelmét* a Pp. 172. § (3) bekezdésében foglalt feltételek teljesülésének hiányában alaptalannak ítélte.

[18] A továbbiakban részletezte az Alaptörvény és a Ptk. személyiségi jogok védelmére, kiemelten a jóhírnév és a becsület megsértésére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseit [Ptk. 2:43. § d) pont, 2:44. §, 2:45. § (1) bekezdés], valamint a Kúria PK. 12. számú állásfoglalásában foglaltakat. A 7/2014. (III.7.), 13/2014. (IV.18.) és 18/2014. (V.30.) AB határozatokra utalva kiemelte, a legmagasabb szintű védelemnek van helye a (műsor címe)ekre vonatkozó, a közéleti szereplők közéleti tevékenységével kapcsolatos közlések tekintetében. Ismertette a tényállítás és a véleménynyilvánítás elhatárolási szempontjait, hangsúlyozva, hogy a politikai véleményszabadság fókuszában a (műsor címe)ekre vonatkozó véleménynyilvánítások állnak, ezek védelme érdekében a peres felek, mint közéleti szereplők személyiségi jogai a szükséges és arányos mértékben – emberi méltóságuk sérelme nélkül – korlátozható.

[19] Elfogadta az alperesnek azt az álláspontját, hogy a közszereplő felperes végzettsége, képzettsége közéleti vita tárgyát képezheti, mivel az kapcsolatba hozható önkormányzati tevékenységével.

[20] Az alperes közgyűlési felszólalását sérelmező *II. számú kereseti kérelmet* illetően kifejtette, hogy az alperes – hivatkozása szerint – a felperes saját közösségi oldalán tett bejegyzései alapján tartotta valótlannak azt az állítását, hogy a (X) ÁJK hallgatója volt. Az elsőfokú bíróság ezzel szemben rámutatott, a felperes közösségi bejegyzései már a közgyűlést megelőzően is tartalmazták, hogy a (P.) Zrt. akkreditált jogi asszisztensi képzésén vett részt, tehát nem állította magáról, hogy az egyetem hallgatója volt. Mindazonáltal álláspontja az

volt, hogy az alperes következtetése a közölt tények alapján nem volt okszerűtlen, s miután az kifejezésmódjában sem tekinthető indokolatlanul bántónak, sértőnek vagy megalázónak, alkalmas a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi joga megsértésére.

[21] A *III. számú kereseti kérelem* kapcsán kiemelte, az alperes nem bizonyította, hogy a felperes azt állította, egyetemi hallgató volt, illetve egyetemi vagy főiskolai végzettséggel rendelkezik, az viszont tény, hogy felsőfokú jogi asszisztensi képesítése van. Lényegesnek tartotta, hogy az alperesnek módja lett volna meggyőződni arról, a felperes hol és milyen tanulmányokat folytatott, amely lehetőségével nem élt, a (település neve) közösségi portálon 2020. október 30-án közzétett bejegyzésében mégis kétségbe vonta jogi asszisztensi szakképesítését, illetve hogy azt akkreditált képzés keretében szerezte és állította, hogy a végzettségét illetően hazudott (23/F/4.). Majd 2021. május 16-án ezzel azonos tartalmat közölt képviselői oldalán Szomorú vasárnap című bejegyzésében (23/F/6.), a (település neve) Város Fejlődéséért Egyesület közösségi oldalán és a saját facebook oldalán a (személy neve) megnevezésű írásban (23/F/17.). Az alperes által létrehozott és működtetett (település neve)i "nagyon Demokratikus Ellenzék" portálon megjelent, a felperest hazugsággal vádoló bejegyzések (23/F/7., 11., 13., 14.) kifejezésmódjából arra következtetett, hogy azok az alperestől származtak, e tekintetben bizonyítás lefolytatását nem tartotta szükségesnek. Mindezek alapján a *III. számú kereseti kérelmet* megalapozottnak találta, mert a hazugság vádját alkalmasnak ítélte a felperes becsülethez fűződő személyiségi joga megsértésére.

[22] A jogsértések jogkövetkezményeként – alkalmazva a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés b) pontját – eltiltotta az alperest a további jogsértéstől és bocsánatkérésre kötelezte a (település neve) (település neve)i "nagyon Demokratikus Ellenzék", valamint a (település neve) Város Fejlődéséért Egyesület közösségi oldalain (*IV. és V. számú kereset*).

[23] A sérelemdíj iránti követelést (*VI. számú kereset*) részben találta alaposnak. Összegének meghatározása során alkalmazta a Ptk. 2:52. § (3) bekezdését. Értékelte, hogy a becsületsértő közlések különböző közösségi oldalakon jelentek meg, az alperes nem kívánt meggyőződni a valós tényekről, kétségbe vonta az okiratokkal bizonyított tényeket. A jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére figyelemmel a jogsértéssel arányban álló sérelemdíjat 400 000 Ft-ban határozta meg, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[24] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes fellebbezett. Elsődlegesen – tartalma szerint – annak részbeni megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását, míg másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte az elsőfokú bíróság per új tárgyalására és új határozat hozatalára utasítása mellett.

[25] Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet téves, megalapozatlan, iratellenes, a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen mérlegelésén alapul.

[26] Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság indokolatlanul elhúzta a perfelvétel lezárását, ezzel lehetőséget adott a felperesnek a kereset többszöri megváltoztatására, ami megnehezítette az alperesi védekezést.

[27] Az ügy érdemét illetően – anyagi jogi hivatkozásokkal alátámasztva – kiemelte, mindketten közszereplők, és a közszereplő iskolai végzettsége közérdeklődés körébe tartozó kérdés. Közöttük politikai vita zajlott, amelyben megszokott, hogy a „nem mond igazat”, „téved” szavak helyett rendre a „hazudik” kifejezést használják. A főállású politikusi munkát vállaló személyeknek ezért számolniuk kell azzal, hogy ilyen kifejezésekkel illetik őket a politikai küzdelem során. Rámutatott: a személyre vonatkozó objektíve valótlán tényállítást kifejező közlés csak akkor minősül jogsértésnek, ha a közfelfogás szerint alkalmas arra, hogy

a sértett társadalmi megítélését hátrányosan befolyásolja. Az elbírálás szempontja tehát nem a sértett érzékenysége. Véleménye az volt, közszereplők között a politikai vita része, hogy egymás kijelentéseit valótlannak minősítik, a másikat hazugnak nevezik. Hangsúlyozta: ezt igazolja, hogy a felperes sem tartózkodott a perben az alperesre negatív, sértő kijelentésektől. Lényegesnek tartotta, hogy a felperes egymásnak ellentmondó nyilatkozatokat tett a képzettségéről, amelynek alapján ő csupán kétségeit fejezte ki a végzettségét illetően, ami nem sért személyiségi jogot.

[28] Érvelése szerint az ítélet iratellenes, mert nem állította, hogy a felperes nem szerzett a (település neve) (P.) Rt. Közgazdasági Szakközépiskola és a (X) ÁJK között létrejött megállapodás alapján megvalósult képzés keretében felsőfokú jogi asszisztensi szakképesítést. Csúpan azt állította, hogy soha nem volt az egyetem hallgatója. Kifejtette, különbséget kell tenni szakképesítés és szakképzettség között, amit azért tartott fontosnak, mert nem a felperes felsőfokú jogi asszisztensi szakképesítését vonta kétségbe, hanem a szakképzettségét. Úgy vélte, az ezt érintő elsőfokú ítéleti ténymegállapítás iratellenes.

[29] Megítélése szerint felperes félrevezető módon, azzal a szándékkal tüntette fel facebook oldalán és (település neve) Megyei Jogú Város honlapján a képző szerv nevét, hogy magának magasabb iskolai végzettséget tulajdonítson, ami megtévesztő. A facebook oldalán szereplő tanulmányai kapcsán nem utalt a (P.) Kft.-re, amivel azt a látszatot keltette, hogy a jogi kar hallgatója. Kétséges volt az is, hogy vett részt a képzésben, azt befejezte-e. Mindezek pedig megkérdőjelezzik a szavahihetőségét. Okfejtése szerint ezért valós tényeket közölt, emellett a véleményét fogalmazta meg, közlései nem alkalmasak sem a jóhírnév, sem a becsület megsértésére, mert megfogalmazásuk nem indokolatlanul sértő, bántó vagy lealázó.

[30] Kérte értékelni, hogy az elsőfokú bíróság nem folytatott le bizonyítást arra nézve, hogy a „nagyon Demokratikus Ellenzék”, a (település neve) Fejlődéséért Egyesület, és a (település neve) dolgai) portálon megjelent írások kitől származnak, így azok alperesnek tulajdonítása minden alapot nélkülöz.

[31] Az elsőfokú ítéletben a becsülethez való jog megsértése kapcsán szereplő indokokkal szemben hangsúlyozta: a felperes maga állította, hogy a kifogásolt tényállítást nem politikai vita generálta, hanem a személyes adatai körébe tartozó védett adatát tüntette fel hamis színben az alperes. A fellebbezés szerint a megnyilvánulások nem a felperes emberi mivoltának nyilvánvaló és súlyos becsmérlését, tagadását fogalmazták meg, azok a (műsor címe)ek szabad vitatásán belül eső közlések, nem a felperes magán-vagy családi életével kapcsolatosak, ezért a Ptk. 2:44. § (1)-(3) bekezdése szerinti jogsérelem nem állapítható meg. Álláspontja alátámasztásaként alkotmánybíróági határozatokra hivatkozott.

[32] Változatlanul állította, hogy kijelentéseivel a szabad véleménynyilvánításhoz fűződő jogát nem lé(X) túl. Ezzel összefüggésben kifejtette: a közszereplők saját döntésük által válnak a (műsor címe)ek másoknál aktívabb alakítóivá, ezért a (műsor címe)ek vitatása körében őket érintő, minősítő, a személyüket támadó véleménynyilvánításokat nagyobb türelemmel kell tűrniük. A 13/2014. (IV.18.) AB határozatra utalva kiemelte, a (műsor címe)eket érintő közlések valótlansága esetén sem állapítható meg személyiségi jogsértés, ha a közlő jóhiszemű volt. E tekintetben alkalmazandó az ún. „New York Times mérce”, amelynek tükrében a részéről nem vetődhet fel rosszhiszeműség, ami a jogsértést kizárja.

[33] Jogsértés hiányában alaptalannak tartotta sérelemdíjban való marasztalását is. Megjegyezte, a felperes nem bizonyította a sérelemdíj mértékét befolyásoló körülményeket sem.

[34] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

[35] Állította, keresetét egyszer módosította, amit a Pp. 245. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakra alapított, magatartása nem a perfelvétel elhúzását célozta.

[36] Érdemben azzal érvelt, hogy a jogvita kialakulásának közvetlen előzménye az alperes pártváltása volt és az, hogy nem tudta feldolgozni az emiatt őt ért túlzó kritikákat. Tévesen a felperesnek tulajdonította az egyébként nem tőle származó, a „/párt neve/ legmocskosabb bábja” elnevezést, ami politikai támadásának alapja lett. Ezért égette rá a hazug jelzőt állítva, hogy nem rendelkezik felsőfokú jogi asszisztensi végzettséggel.

[37] A továbbiakban megismételte elsőfokú eljárásbeli hivatkozásait. Így azt, hogy az alperes a közgyűlésen való tényét valótlannak állított be, hogy megtévessze a polgármestert, a közgyűlés tagjait és a sajtóorgánumok hallgatóit, ezzel rosszhiszemű magatartást tanúsított. Álláspontja szerint a (település neve dolgai), a (település neve)i „nagyon Demokratikus Ellenzék” internetes oldalakon és a (település neve) Város Fejlődéséért Egyesület honlapján közzétett valótlán, sértő tényállításai, iskolai végzettségének hamis színben való feltüntetése jóhírnév sértő, ha pedig közlése véleménynek minősül, úgy az indokolatlanul bántó, sértő, ezáltal becsületsértő.

Az ítéltábla döntése és annak indokai

[38] A fellebbezés alapos.

[39] Az alperes fellebbezésében megalapozottan hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a perfelvételi szakot indokolatlanul elhúzta, nem alkalmazott kellően hatékony eszközöket az eljárás mielőbbi befejezése érdekében.

[40] A Pp. alapelvei és részletszabályai egyaránt annak a célnak a szolgálatában állnak, hogy a perben a bíróság és a peres felek egyaránt a gondos és felelős pervitel követelményeinek megfelelően járjanak el, ezzel elősegítve a jogvita lehető legrövidebb időn belüli érdemi elbírálását. A Pp. 3. §-ában megfogalmazott perkoncentráció elve alapvető követelményként fogalmazza meg a jogvita lehetőleg egy tárgyaláson történő elbírálását. A részletszabályok között pedig – az eljárás kiszámíthatósága érdekében – észszerű korlátokat állít a perfelvételi tárgyalás lefolytatásához azzal, hogy meghatározza elhalasztásának eseteit. Így lehetőséget biztosít a tárgyalás elhalasztására abban az esetben, ha a fél a tárgyalást elmulasztja és az ellenérdekű fél a keresetét, vagy viszonkeresetét megváltoztatja, illetve ha az ellenérdekű félnek időt kell biztosítani a kereset, vagy viszontkereset módosításra történő nyilatkozattételre [Pp. 192. § (1) bekezdés a) pont]. A bíróságnak rá kell szorítania a felperest keresetének már a perfelvételt megelőző pontosítására és egyértelművé kell tennie, hogy nem adhat teret az eljárás elhúzódását eredményező többszöri keresetmódosításnak. A perbeli esetben az elsőfokú bíróság a perfelvételi tárgyalást két ízben is elhalasztotta, azaz három perfelvételi tárgyalást tartott, ezzel lehetőséget biztosítva a felperesnek keresete többszöri módosítására, majd a harmadik tárgyaláson a perfelvételt lezárta és rövid érdemi tárgyalás lefolytatását követően azt határozathirdetésre halasztotta. A perfelvételi szakban eljárása nem felelt meg a hatékony és koncentrált pervitel követelményének, ami azonban az ítéltábla jogvita érdemét illető álláspontja miatt a másodfokú eljárásban nem kapott szerepet.

[41] Az ítéltábla érdemi álláspontjának kifejtéséhez előrebocsátja, hogy a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét – a (2)-(4) bekezdésben foglalt eltéréssel – az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a 371. § (1) bekezdés a)-d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak. Eerre figyelemmel az ítéltábla kizárólag azt vizsgálhatta, megalapozottan tekintette-e az elsőfokú bíróság becsületsértőnek a felperes iskolai végzettségével kapcsolatos, alperesnek tulajdonított, a perrel érintett közösségi portálokon közzétett közléseket, és amennyiben a jogalap fennáll, a személyiségi jogsértés tényének megállapításán túli objektív és szubjektív következményeket indokolt-e alkalmazni, és ha

igen, mennyiben. A közgyűlésen elhangzottakra vonatkozó keresetet elutasító elsőfokú ítéleti rendelkezést fellebbezés hiányában azonban nem bírálhatta felül.

[42] Az elsőfokú bíróság helyesen utalt arra, hogy a Ptk. rendelkezései általános jelleggel védik a személyiségi jogokat [Ptk. 2:42. § (1) bekezdés]. A Ptk. 2:42. § (2) bekezdése generál klauzulaként rögzíti, hogy az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. A Ptk. a személyiségi jogokon belül a 2:43. § d) pontban nevesíti a becsület és a jóhírnév megsértését. A két hivatkozott személyiségi jog tartalma egymástól jelentősen eltér, következésképpen megsértésük is eltérő magatartásokkal valósulhat meg. Különbségeik a Ptk. 2:45. § (1) és (2) bekezdésében rögzített, az elsőfokú ítéletben is idézett törvényi tényállásokból vezethetők le. A Ptk. 2:45. § (1) bekezdése szerint a becsület megsértését jelenti különösen a más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezőmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás. A (2) bekezdés értelmében ugyanakkor a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tényt állít, vagy híresztel, vagy valós tényt hamis színben tüntet fel.

[43] A hírnév általában a személy értékelésének alapjául szolgáló tényállítások valóságára vonatkozik, ezzel szemben a becsület a személyről a társadalomban kialakult értékítélet, amelynek kedvezőtlen megváltozása eredményezi annak sérelmét. A jóhírnév sérelmét valótlan, sértő tartalmú tényközlések, tényállítások valósíthatják meg, a becsületsértést pedig negatív tartalmú, indokolatlanul bántó, sértő, megalázó vélemény, értékítélet alapozhatja meg (hasonlóan: BH2011. 2408.).

[44] Miután az alperes a fellebbezését kettős alapra helyezte, egyfelől érvelt azzal, hogy valós tényeket közölt, másfelől azzal, hogy véleménynyilvánítása a megengedett határokon belül maradt, az ítéltáblának elsőként azt kellett vizsgálnia, hogy az elsőfokú bíróság helyes álláspontot foglalt-e el abban, hogy az ítéletében becsületsértőként megállapított közlések véleménynyilvánításnak minősülnek.

[45] Az általa sem vitatottan közszereplőnek minősülő felperes személyiségi joga megsértését a fellebbezéssel érintett közlések tekintetében abban látta megvalósulni, hogy az alperes az iskolai végzettsége körében tett nyilatkozatait illetően őt hazugnak nevezte. Tekintettel arra, hogy a fellebbezés az elsőfokú ítélet rendelkező részében megállapított jogsértéseket (és ezek további, alkalmazott jogkövetkezményeit) támadta, az ítéltáblának az elsőfokú döntés vizsgálatát ebben a keretben kellett elvégeznie. A felperes által kifogásolt és az elsőfokú bíróság által jogsértőnek minősített közlések tényekhez (az állított képzés keretében nem szerzett felsőfokú jogi asszisztensi szakképesítést; a (X) ÁJK hallgatója volt és felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkezik) kapcsolódnak, a hazug, illetve hazudik kifejezések mögötti tartalom valósága a perbeli esetben bizonyítható. Az ugyanis, hogy a felperes milyen iskolai végzettséggel rendelkezik, azt melyik intézmény képzésében és mely időpontban szerezte meg, bizonyítható tény, így az is bizonyítható, hogy a felperes azzal kapcsolatosan állított-e valótlanosságot, vagyis – az alperes kifejezésével élve – „hazudott-e”. Az alperesi közlés tehát nem tekinthető véleménynek, mivel valóságtartalma bizonyítható, ellenőrizhető, szorosan a tényekhez tapad. A tényállítás és a véleménynyilvánítás elhatárolásának szempontja ugyanis a bizonyíthatóság, az alperes által tett sérelmezett közlés pedig tényre vonatkozott, amelynek pontos tartalma bizonyítás útján tisztázható. Itt utal az ítéltábla a felperesi képviselő fellebbezési tárgyaláson tett nyilatkozatára, amelyben az alperesi közlést maga is tényállításnak, illetve valós tény hamis színben való feltüntetésének minősítette.

[46] A valótlan tényállításhoz a kifejtettek szerint a jóhírnév megsértése kapcsolódhat, a fellebbezéssel érintett közlések tekintetében viszont a felperes a becsülethez fűződő személyiségi joga megsértésének megállapítását kérte, amely kereseti kérelmet az elsőfokú bíróság megalapozottnak talált. Álláspontja azonban a kifejtettek alapján téves. Azt pedig,

hogy a közlések megvalósítottak-e jóhírnévsértést, a perben eljáró bíróságok egyrészt az érdemi döntés, másrészt a felülbírálati jogkör korlátai [Pp. 342. § (1), (3) bekezdés, 370. § (1) bekezdés] miatt nem vizsgálhatták. Anyagi pervezetésnek sem volt helye, mert nem állt fenn a Pp. 237. § (3) bekezdés a) - c) pontjaiban foglalt feltételek valamelyike. A felperes tisztában volt az előadott tényállás alapján felmerülő anyagi jogi jogszabályhelyekkel, ezt tükrözi – egyebek mellett – 27. számú beadványa, ahogy az alperes is hivatkozott védekezésében közléseinek tényállításként, illetőleg véleménynyilvánításként való minősülésére. A kifejtettek miatt a fellebbezéssel érintett kereseti kérelmek kapcsán nem volt jelentősége, hogy a felperes pontosan milyen iskolai végzettséggel rendelkezett, azt milyen képzés keretében és mikor szerezte. Szükségtelen volt annak vizsgálata is, megalapozottan vitatta-e az alperes, hogy a perben megnevezett közösségi portálok, oldalakon megjelent közlések tőle származtak-e, ezért az ítéltábla mellőzte az erre vonatkozó megállapításokat a tényállásból.

[47] Mindazonáltal a felperes fellebbezéssel érintett kereseti kérelmei abban az esetben sem lennének megalapozottak, ha a támadott közlések véleménynyilvánításnak minősülnének. Lényeges ugyanis, hogy a véleménynyilvánítás esetén alapvetően az adhat alapot a személyiségi jog megsértésnek megállapítására, ha a közlés túllépi a szabad véleménynyilvánítási jog alkotmányos határait, ha minden ténybeli alapot nélkülözően tartalmaz elmarasztaló értékítéletet, vagy ha kifejezőmódjában indokolatlanul sértő, bántó, megalázó, lealacsonyító (BH2003. 407.II., BH1993. 89., BDT2006. 1466). Önmagában a kedvezőtlen vélemény, értékítélet nem elegendő a jogsértés megállapításához még akkor sem, ha egyébként téves, vagy helytelen (BH2001. 1468., BH2000. 293., BH2002. 352.). Közszerelő esetén a véleménynyilvánítás jogának határai tágabban vonhatók meg a magánszemélyekhez képest [36/1994. (VI.24.) AB határozat], a közszerelők tevékenységét érintő véleménynyilvánítás, értékítélet pedig önmagában akkor sem alapoz meg személyiségvédelmet, ha túlzó és felfokozott (BH2001. 522., BDT2003. 839.). Az alperes által használt és a politikusok közötti kommunikációban megszokottá vált „hazudik” kifejezés nem indokolatlanul bántó, megalázó, nem alkalmas a felperes becsülethez fűződő személyiségi jogának megsértésére, figyelemmel arra is, hogy a politikusok közötti vitákat, azok tartalmát az átlagosan tájékozott állampolgár is ennek ismeretében értelmezi, minősíti.

[48] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel érintett részét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a keresetet elutasította, mert az állított személyiségi jogsértés megvalósulásának hiányában a jogsértés jogkövetkezményei sem alkalmazhatók.

[49] A pernyertes alperes a perrel kapcsolatos költségeit az általa csatolt költségjegyzékben foglaltak szerint igényelte: az ügyvédi munkadíjat 325.000 forint + áfa összegben jelölte meg, tárgyalásonként igényt tartott további 40.000 forint + áfa összegű munkadíjra. Az elsőfokú eljárás során a bíróság három tárgyalást tartott, amelyen az alperes részt vett, ezért ennek alapulvételével a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az ítéltábla a felperest az alperes költségeinek megfizetésére.

[50] Az alperes a másodfokú eljárásban felmerült költségeit illetően költségjegyzéket nem csatolt, ezért arról az ítéltábla nem dönthetett.

[51] A fellebbezés eredményessége folytán a felperes köteles viselni a Pp. 101. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése alapján a feljegyzett elsőfokú és fellebbezési eljárási illetéket, amelyek összege az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (1) bekezdése, 42. § (1) bekezdés a) pontja és 46. § (1) bekezdése alapján került megállapításra.

[52] Az ítéltábla tájékoztatja a felperest, hogy az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070047-09060018 számú számlájára kell megfizetnie, annak során közleményként fel kell tüntetni adóazonosító számát, valamint az illetékfizetési

kötelezettséget tartalmazó jogerős határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot.

[53] Figyelmezteti a felperest, ha az illetéket annak esedékességekor nem fizeti meg, az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései szerint késedelmi pótlékot kell fizetnie.

[54] A polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és az állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII.27.) IM rendelet 2023. január 1. napjától hatályos 3. § (2) bekezdése értelmében az előzetesen meg nem fizetett eljárási illetéket már nem az adóhatóság erre irányuló külön felhívására kell megfizetni, hanem az illeték viseléséről döntő jogerős határozat rendelkezése alapján, erre tekintettel az alperesnek az elsőfokú eljárási illetéket a másodfokú eljárási illetékkal egyező módon kell megfizetnie.

Szeged, 2023. május 12.

Dr. Kiss Gabriella sk.
a tanács elnöke

Dr. Lengyel Nóra sk.
előadó bíró

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
táblabíró

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.II.20.395/2022/6.

A felperes:

(felperes neve) ((lakcím).)

A felperes képviselője:

dr. Pintér Zoltán Aurél ügyvéd (ügyvéd címe.)

Az alperes:

(alperes neve) ((cím).)

Az alperes képviselője:

dr. Vincze Gyula ügyvéd ((ügyvéd címe))

A per tárgya:

személyiségvédelmi igény érvényesítése

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Kecskeméti Törvényszék 3.P.20.077/2021/38.

A fellebbezést benyújtó fél:

alperes, 3.P.20.077/2021/40.

KIJAVÍTÓ VÉGZÉS

A Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.395/2022/4. számú ítélete indokolási részének [52] bekezdését az alábbiak szerint javítja ki:

„Az ítéltábla tájékoztatja felperest, hogy az illetéket a Nemzeti Adó és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú számlájára kell megfizetnie, annak során közleményként fel kell tüntetni az adóazonosító számát, valamint az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős határozatot hozó bíróság megnevezését és a bírósági ügyszámot.”

Kijavítja annak keltezését is, az helyesen: 2023. április 12.

A kijavító végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A peres felek között személyiségvédelmi igény érvényesítése iránt indult perben az ítéltábla a Pf.II.20.395/2022/4. szám alatt ítéletet hozott. Elírás folytán az ítélet indokolási részének [52] bekezdésében az ítéltábla tévesen tüntette fel a Nemzeti Adó- és Vámhivatal számlájának a számát, ezért azt a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX.

törvény (a továbbiakban: Pp.) 352. § (1) bekezdése alapján a jelen végzés rendelkező részében foglaltak szerint kijavította.

[2] Ugyanezen jogszabályhely alkalmazásával kijavította a másodfokú ítélet keltezését is, mert az ítéltábla azt a 2023. április 12-i tárgyaláson hozta meg és hirdette ki [Pp. 346. § (7) bekezdés, 350. § (1) bekezdés].

[3] A kijavító végzés ellen a Pp. 352. § (4) bekezdése alapján nincs helye fellebbezésnek.

Szeged, 2023. június 9.

Dr. Kiss Gabriella sk.

Dr. Lengyel Nóra sk.

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró